

چهل و یکمین گردهمایی مدیران گروه های آموزشی دانشگاه

چهل و یکمین گردهمایی مدیران گروه های آموزشی دانشگاه با محورهای بحث «مسئولیت پذیری اجتماعی» و «آمایش رشته/گروه ها» با مشارکت ۱۸۵ نفر از اعضای محترم هیأت رئیسه دانشگاه و دانشکده ها، مدیران گروه های آموزشی و مدیران ستادی دانشگاه، در روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۲ در سالن اجتماعات شهید چمران برگزار شد.

در ابتدای جلسه آقای دکتر سامان حسینخانی معاون محترم آموزشی دانشگاه ضمن خیرمقدم به شرکت کنندگان محترم، در خصوص محور اول این دوره از گردهمایی با عنوان "مسئولیت پذیری اجتماعی دانشگاه" گفتند: مسئولیت پذیری دانشگاه ها از الزامات دانشگاه های نسل چهارم است. با توجه به این مهم، یکی از محورهای بحث این مراسم، مسئولیت پذیری اجتماعی دانشگاه در نظر گرفته شد تا مدیران گروه ها در این باره به بحث و تبادل نظر پرداخته و با تشکیل پنل تخصصی از برنامه های طراحی شده توسط دانشکده ها، سایر حضار نیز آگاه شوند.

ایشان در خصوص محور دوم بحث با عنوان "آمایش رشته/گروه ها" یادآور شدند: بحث آمایش رشته/گروه ها با رشد کمی و کیفی دانشگاه ها در سال های اخیر مرتبط است. گروه های آموزشی و رشته های دانشگاه در سالهای اخیر توسعه زیادی پیدا کرده اند، به گونه ای که هم اکنون ۱۵۰ گروه آموزشی در دانشگاه وجود دارد که در برخی از آنها ظرفیت پذیرش دانشجو به دلیل عدم استقبال دانشجویان و عدم نیاز جامعه و صنعت، تکمیل نمی شود. حتی در برخی از رشته ممکن است پذیرش دانشجو داشته باشیم ولی بازار کار برای دانش آموختگان آن بسیار محدود است.

معاون محترم آموزشی افزودند: در برخی رشته/گروه ها، ظرفیت و توان اساتید به دلیل مسائل یاد شده، اتلاف می شود، لذا آمایش رشته/گروه ها در برخی گروه های آموزشی ناگزیر است. ایشان یادآور شدند که در این مسیر در خصوص برنامه های آتی حتماً با مدیران گروه ها مشورت خواهد شد و از نظرات آن ها بهره مند خواهیم شد. سپس آقای دکتر رضا قراخانو معاون محترم برنامه ریزی، نظارت و فناوری اطلاعات درباره سیاست های دانشگاه در حوزه مسئولیت اجتماعی مطالبی را ارائه کردند.

ایشان یادآور شدند که بحث مسئولیت پذیری اجتماعی دانشگاه یکی از ۶ راهبرد کلان دانشگاه است. در این راستا معاونت برنامه ریزی، نظارت و فناوری اطلاعات از اردیبهشت سال جاری، کارگروهی متشکل از اساتید جوان و متخصص از رشته های گوناگون به سرپرستی سرکار خانم دکتر بهاره آروین (دبیر کارگروه) برای برنامه ریزی در این زمینه، تشکیل شده است.

ایشان گفتند: این کارگروه ۶ جلسه برگزار کرده است و دستاورد آن با توجه به واقعیت های میدانی، یک بیانیه است که می تواند برای دانشگاه راهگشا باشد. همچنین یادآور شدند که این مراسم، یک فرصت ارزشمند است که مدیران گروه ها این سند و دستاورد آن را ملاحظه کرده و اگر نقد، نظر، اصلاح یا پیشنهادی دارند، ارائه نمایند و این معاونت آماده است با دریافت نظرات و پیشنهادهای، بیانیه را نهایی کند. سعی ما بر آن بود تا از مباحث نظری

عبور کرده و چشم‌انداز آن را تعریف نماییم تا دانشگاه تربیت مدرس در زمینه مسئولیت پذیری اجتماعی، الگوی سایر دانشگاه‌ها در کشور باشد. این ظرفیت و توان در دانشگاه وجود دارد و امیدواریم همان‌گونه که در سایر موارد، دانشگاهی مطرح هستیم در این زمینه نیز الگو باشیم و به عنوان دانشگاهی اثرگذار، پاسخگو و متعهد به عدالت اجتماعی، توسعه پایدار و حفاظت از محیط‌زیست عمل کنیم.

ایشان حوزه های اصلی مسئولیت اجتماعی را به شرح زیر برشمردند:

۱. آموزش مبتنی بر ارزش‌ها

پرورش دانشجویان آگاه، مسئول و متعهد به ارزش‌های انسانی مانند عدالت، محیط زیست و برابری

۲. پژوهش در خدمت جامعه

جهت دهی تحقیقات به سوی حل مسائل و مشکلات واقعی جامعه مانند، فقر، نابرابری و تغییرات اقلیمی

۳. ترویج عدالت، تنوع و شمول

ارتقاء دسترسی برابر همگان به آموزش و امکانات از جمله اقلیت‌ها و گروه‌های محروم

۴. تعامل فعال با جامعه محلی

برقراری ارتباط موثر با سازمان‌های مردم‌نهاد، دولتی و صنایع و نهادهای محلی

۵. مدیریت پایدار و اخلاقی

استفاده بهینه از منابع، رعایت اصول زیست محیطی و احترام به حقوق اعضای دانشگاه

ایشان افزودند: اولین قدم در این مسیر گفتمان‌سازی و شبکه‌سازی است. ابتدا باید به لحاظ مفهومی با همدیگر هم نظر شده و به زبان مشترکی برسیم و در ادامه به لحاظ اجرایی با سایر بخش‌ها شبکه‌سازی کنیم. همچنین برای اقدامات عملی و پایش و ارزیابی باید یک ساختار اجرایی مسنجم و دقیق داشته باشیم. در گام اول، ارتقاء کارگروه به دبیرخانه از اقدامات مد نظر است.

معاون برنامه ریزی، نظارت و فناوری اطلاعات در ادامه یادآور شدند که بر اساس آمار و اطلاعات گردآوری شده و با توجه به آگاهی اساتید، دانشجویان و کارکنان دانشگاه، تاکنون در حوزه مسئولیت پذیری اجتماعی در دانشگاه تربیت مدرس کارهای بسیار زیادی انجام شده که می‌تواند به چراغ راه ادامه این مسیر باشد. از جمله به تشکیل کمیته مسئولیت اجتماعی در دانشگاه و تدوین برنامه عملیاتی سالانه، ارائه گزارش سالانه عملکرد به مراجع ذیربط و پیشبرد فعالیت‌ها در سطح دانشکده‌ها، مراکز پژوهشی و معاونت‌های دانشگاه می‌توان اشاره نمود و آن را به عنوان یکی از گام‌های اجرایی در این مسیر برشمرد. ایشان همچنین بر استفاده از ظرفیت بی نظیر دانشجویان نخبه تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در این حوزه نیز تأکید کرد.

در ادامه مراسم، پنل مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه - طرح ایده‌های دانشکده‌ها با حضور: آقایان دکتر آقاچوچک، دکتر دانایی فرد، دکتر شریفی و دکتر سحری و خانم دکتر موحدین برگزار شد و هر یک از حاضران در این پنل به طرح مباحثی در این زمینه پرداختند. (یادآور می‌شود که دانشکده‌های عمران و محیط زیست،

مدیریت و اقتصاد، کشاورزی، علوم پزشکی، علوم زیستی، مهندسی شیمی، هنر و معماری، حقوق، منابع طبیعی و مهندسی برق و کامپیوتر، طرح‌ها و ایده‌های خود را در زمینه مسئولیت پذیری اجتماعی به دبیرخانه گردهمایی ارسال کرده اند.)

سپس آقای دکتر تاجبخش مدیر برنامه ریزی، گسترش و استانداردهای آموزشی توضیحاتی را در خصوص نحوه انتخاب مدیر نمونه گروه ارائه نمودند. در ادامه از چهار تن از مدیران نمونه گروه‌های آموزشی دانشگاه، آقایان دکتر حافظ نیا مدیر محترم گروه جغرافیای سیاسی، دکتر آقاعلیخانی مدیر محترم گروه زراعت، دکتر سید محمدباقر کاشانی مدیر محترم گروه ریاضی محض و دکتر سبحانی مدیر محترم گروه تبدیل انرژی، تقدیر و تشکر به عمل آمد.

در بخش دیگری از این نشست، مدیر محترم برنامه‌ریزی، گسترش و استانداردهای آموزشی دانشگاه در خصوص آمایش رشته/گروه‌ها به ابلاغیه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اشاره کرده و گفتند: بحث انحلال و تجمیع برخی رشته/گروه‌های آموزشی بدون متقاضی، اعلام و آغاز شده است. در این راستا ما نیز آمار و داده‌هایی را گردآوری و بررسی کرده‌ایم. ایشان متذکر شدند که قبل از هرگونه تصمیم‌گیری و ابلاغ، از پیشنهادها و نظرات مشورتی دانشکده‌ها و گروه‌های مختلف برای تجمیع و یا حذف برخی رشته/گروه‌های بدون متقاضی استفاده خواهیم گرفت.

در ادامه مراسم آقای دکتر یوسف حجت رئیس محترم دانشگاه مطالبی را به شرح زیر ارائه نمودند.

رئیس محترم دانشگاه ضمن خوشامد به حاضرین، یادآور شدند که در حوزه مسئولیت پذیری اجتماعی باید به دنبال تأثیرگذاری باشیم. باید بدانیم تا زمانی که در جامعه تأثیر نگذاریم، مسئولیت اجتماعی خود را انجام نداده‌ایم. به این بحث از زوایای مختلف می‌توان ورود کرد. مثلاً این که پروژه‌هایی از بیرون دانشگاه بگیریم. آمار نشان می‌دهد که دانشگاه تربیت مدرس بیشتر در حوزه آموزش و تربیت اساتید فعال بوده و به نظر می‌رسد که باید در زمینه دریافت پروژه‌هایی از جامعه و صنعت، فعالتر برخورد کند. ایشان یادآور شدند که اکنون تاکید جدی بر حل مسائل جامعه توسط دانشگاه‌ها است.

ایشان با اشاره به واگذاری چند مسئولیت اجتماعی مهم در مسائل کلان کشور مانند آب، انرژی و آلودگی هوا به دانشگاه‌های کشور از سوی دولت، یادآور شدند که این مسائل، پروژه نیستند و دانشگاه ما موظف است با همکاری دانشگاه‌های مطرح و دستگاه‌های مسئول، مسائل را بررسی نموده و راه حل ارائه نمایند.

دکتر حجت در ادامه در مورد مسئله آب خاطر نشان کردند که شرایط آبی کشور به علت افزایش جمعیت و کاهش منابع، در مرز بحران قرار دارد و یکی از مسئولیت‌های اجتماعی دانشگاه، پرداختن به مسئله بحران آب است.

رئیس دانشگاه در خصوص مسئله ناترازی انرژی، به هزینه تولید برق اشاره نموده و حل مسئله اقتصاد انرژی را مهم‌تر از حل مسئله کمبود انرژی دانستند و یادآور شدند که نباید فقط از سمت مصرف به مسئله انرژی و کمبود آن نگاه کنیم، بلکه باید به تولید و اقتصاد تولید همزمان توجه ویژه شود.

در ادامه رئیس محترم دانشگاه، حرکت در مسیر قیمت‌گذاری دستوری بر محصول باارزشی مانند انرژی برق را نادرست دانست و گفت حرکت در این مسیر، کشور را با مشکلات بیشتری مواجه می‌کند. باید این مسائل در دانشگاه‌ها بررسی شده و دانشگاه‌ها وارد عمل شوند.

ایشان اظهار داشتند: فعالیت در حوزه مسئولیت اجتماعی، به دو علت کار سختی است چرا که از یک سو دستگاه‌های اجرایی آمادگی و اراده پذیرش دانشگاه‌ها برای ورود به این مباحث را ندارند و از سوی دیگر دانشگاه‌ها نیز در حصار تعریف‌شده خود مانده‌اند و نمی‌دانند چگونه باید به این مسائل و چالش‌ها ورود کنند و آیا اصلاً توانمندی حل مسائل جامعه را دارند؟

آقای دکتر حجت افزودند: البته نگاه دیگری هم وجود دارد که اگر دانشگاه مسئولیت اجتماعی خود در زمینه صرفه جویی در مصرف انرژی (آب، برق و...) را رعایت کند، وظیفه خود را در این زمینه انجام داده است. رئیس محترم دانشگاه در بخش دیگری از سخنان خود بر کاهش ظرفیت پذیرش دانشجوی خارجی به‌منظور حفظ کیفیت آموزش و پژوهشی تأکید کردند.

ایشان با اشاره به کاهش فشار توسعه دانشگاه‌ها و عدم وجود متقاضی برای برخی رشته‌ها، بر لزوم حرکت به سمت آمایش رشته/گروه‌ها تأکید کرده و یادآور شدند که آمایش رشته‌ها و گروه‌های آموزشی یک ضرورت است اما بدین معنی نیست که ما رشته‌های جدید نخواهیم داشت بلکه بنا به نیاز، رشته‌های جدید راه‌اندازی خواند شد. ایشان تأکید کردند که با تعطیلی رشته‌ها موافق نیستند اما به تجمیع رشته‌ها و گروه‌ها معتقد هستند.

در ادامه، میزگرد پرسش و پاسخ هیأت رئیسه دانشگاه تشکیل گردید و شرکت‌کنندگان در گردهمایی به بحث و تبادل نظر با هیأت رئیسه دانشگاه پرداختند.

چهل و یکمین گردهمایی مدیران گروه‌های آموزشی ساعت ۱۲:۳۰ پایان یافت.